Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U002787

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 23-06-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гайдар Володимир Григорович
2. Volodymyr Gaidar

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1652-8104

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 191

Назва наукової спеціальності: Архітектура та містобудування

Галузь / галузі знань: архітектура та будівництво

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Архітектура та містобудування

Дата захисту: 23-06-2026

Спеціальність за освітою: Містобудування

Місце роботи здобувача: КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО ПРОСТІР ІННОВАЦІЙНИХ КРЕАЦІЙ ПАЛАЦ

Код за ЄДРПОУ: 42001897

Місцезнаходження: вул. Шпитальна, Івано-Франківськ, 76018, Україна

Форма власності: Комунальна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 13895

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Львівська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 02071010

Місцезнаходження: вул. Степана Бандери, Львів, 79013, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Львівська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 02071010

Місцезнаходження: вул. Степана Бандери, Львів, 79013, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 13.15, 13.15.61

Тема дисертації:

1. Методи комплексного ознакування об’єктів архітектурно-містобудівної спадщини

2. Methods of complex marking of objects of architectural and urban heritage

Реферат/анотація:

1. Дисертація присвячена проблемі представлення та охорони об’єктів архітектурно-містобудівної спадщини України методами комплексного ознакування. У І розділі проаналізовано літературні, історичні, картографічні та іконографічні джерела, що стосуються дослідження й представлення історичної архітектури та містобудівних комплексів. Уточнено термін «ознакування об’єктів архітектурно-містобудівної спадщини» як систему засобів ідентифікації, представлення та інтерпретації спадщини незалежно від ступеня її збереження. Узагальнено європейський та український досвід ознакування пам’яток. ІІ розділ присвячений методиці дослідження, яка включає: аналіз європейського досвіду, порівняльне дослідження історичних об’єктів у сучасному середовищі та формування каталогу способів ознакування і програмного алгоритму системи комплексного ознакування. У ІІІ розділі виконано типологічний аналіз 12 типів об’єктів архітектурно-містобудівної спадщини Івано-Франківської області: пам’яток архітектури, історичної забудови, житлових, сакральних, оборонних, промислових споруд і містобудівних комплексів. Проаналізовано також середовище їх розташування та визначено 5 типових ситуацій співіснування історичної забудови із сучасним

середовищем. У IV розділі досліджено засоби та способи ознакування спадщини в Україні та за кордоном. Визначено основні види елементів ознакування: трасування, макети, інформаційні та навігаційні елементи, мультимедійні засоби, експонування наземних і підземних об'єктів. Сформовано «Каталог способів та засобів комплексного ознакування», що включає матеріальне та віртуальне ознакування. Для представлення цінності спадщини запропоновано 4-рівневу систему ознакування: на рівні міста, комплексу, об'єкта та деталей. У V розділі розроблено методику вибору способів ознакування за допомогою «Бланка визначення способів комплексного ознакування» та «Матриці вибору способів ознакування». Створено програмний алгоритм системи комплексного ознакування та проведено його апробацію на прикладах археологічних, втрачених і збережених об'єктів архітектурно-містобудівної спадщини.

2. The dissertation is devoted to the problem of presentation and protection of architectural and urban heritage objects of Ukraine through the methods of comprehensive interpretation and marking. Chapter I analyzes literary, historical, cartographic, bibliographic, and iconographic sources related to the study and presentation of historical architecture and urban complexes. The term "marking of architectural and urban heritage objects" is clarified as a system of identification, presentation, and interpretation of heritage regardless of its state of preservation. European and Ukrainian experience in heritage marking is summarized. Chapter II presents the research methodology, which includes the analysis of European experience, comparative research of historical objects in the contemporary urban environment, and the development of a catalogue of marking methods together with a program algorithm for a comprehensive marking system. Chapter III contains a typological analysis of 12 types of architectural and urban heritage objects in the Ivano-Frankivsk region, including monuments of architecture, historical buildings, residential, sacral, defensive, industrial structures, and urban complexes. The surrounding environment was also analyzed, and five typical situations of coexistence between historical buildings and the modern environment were identified. Chapter IV examines the means and methods of heritage marking used in Ukraine and abroad. The main types of marking elements were identified, including tracing, models, information and navigation elements, multimedia tools, and the exposition of above-ground and underground objects. A "Catalogue of Methods and Means of Comprehensive Marking" was developed, consisting of material and virtual marking. A four-level system of marking was proposed: at the level of the city, complex, object, and details. Chapter V develops a methodology for selecting marking methods using the "Form for Determining Comprehensive Marking Methods" and the "Matrix for Selecting Marking Methods." A program algorithm for the comprehensive marking system was created and tested on archaeological, lost, and preserved architectural and urban heritage objects.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Гайдар В. (2024), Типологія способів ознакування архітектурно-містобудівної спадщини. Архітектурний вісник КНУБА. № 29, С. 40-51.
- 2. Гайдар В. (2024), Ознакування, як метод представлення об'єктів архітектурно-містобудівної спадщини в середовищі. Архітектурний вісник КНУБА. № 30-31. С. 124 – 134.
- 3. Гайдар В., Лукомська З. В. (2024), Проблеми ідентифікації та ознакування архітектурно-містобудівної спадщини в сучасному міському середовищі. 9 Теорія та практика дизайну. К.: НАУ, Вип. 2(32). С. 21–27.

- 4. Gaidar V. (2024), The Place of the Lost Architectural and Urban Planning Heritage in the Modern Environment of Ukrainian Cities. TEKA Nr 3, Komisji Architektury, Urbanistyki i Studiów Krajobrazowych Oddział Polskiej Akademii Nauk w Lublini. P. 54 -61.
- 5. Бевз М., Лукомська З. Гайдар В. (2022), Замок як туристичний об'єкт та суб'єкт регенерації: консерваційний, адаптаційний та музеєфікаційний аспекти. Методи та критерії визначення меж зон охорони пам'яток культурної спадщини. Колективна монографія під наук. ред. проф., док.арх. М. Бевза. С. 52-61. (розділ в колективній монографії)
- 6. Бевз М., Лукомська З. Гайдар В. (2022), Зникаюча архітектура курортів українських карпат поч. 20 ст. - і шлях її порятунку. Методи та критерії визначення меж зон охорони пам'яток культурної спадщини. Колективна монографія під наук. ред. проф., док.арх. М. Бевза. С. 40 - 51. (розділ в колективній монографії)
- 7. Лукомська З. Лукомська Г. Гайдар В. (2022), Інноваційні підходи до процесу ревіталізації нерухомої культурної спадщини (на прикладі палацового комплексу потоцьких в івано-франківську). Методологія збереження і регенерації історичного міського середовища. Колективна монографія під ред. проф. док.арх. М. Бевза. С. 80-89. (розділ в колективній монографії)
- 8. Бевз М., Лукомська З., Гайдар В. (2022), Аналіз вибраних замкових комплексів в аспекті їх адаптації для туристичних функцій. Комплексні наукові дослідження в реставрації пам'яток архітектури. Колективна монографія під ред. проф., д. арх. М. Бевза Львів: НУ «Львівська політехніка», вид-во «Растр-7», – С. 249 – 266. ISBN 978-617-8134-85-3 (розділ в колективній монографії)
- 9. Lukomska Z., Lukomska H. Gaidar V. (2022), Innovative approaches to the process of revitalization of immovable cultural heritage (on the example of the Pototsky Palace complex in Ivano-Frankivsk). Current Issues in Research, Conservation and Restoration of Historic Fortifications, Vol.16. S.22-31.
- 10. Лукомська З., Гайдар В. (2023), Проблема представлення архітектурно-містобудівної спадщини Калуша у сучасному середовищі міста. Current Issues in Research, Conservation and Restoration of Historic Fortifications, Vol.18. С. 59- 69.
- 11. Гайдар В. (2024), Місце втраченої архітектурно-містобудівної спадщини у сучасному середовищі українських міст. Current Issues in Research, Conservation and Restoration of Historic Fortifications, Vol.21. С. 121-130.
- 12. Гайдар В. (2024), Втрачена архітектурно-містобудівна спадщина у сучасному місті. Матеріали II науково-практичної конференції «Гуманітарні та природничі науки: актуальні питання» (30-31 серпня 2024 р.) м. Рівне, Видавництво «Молодий вчений», С. 6 – 10. ISBN 978-617-8074-88-3 (тези)
- 13. Лукомська З.В., Гайдар В.Г., Лукомська Г.В. (2021), V Міжнародна науково-технічна конференція "Інноваційні підходи до процесу ревіталізації нерухомої культурної спадщини (на прикладі комплексу Палацу Потоцьких у м. Івано-Франківську)". Харківський національний університет будівництва та архітектури м. Харків, 8-9 квітня, С.18-20. (тези)
- 14. Гайдар В. (2025), Методи ознакування втраченої та частково втраченої архітектурно-містобудівної спадщини. VII міжнародна науково-практична конференція "Дослідження, інтерпретація та музеєфікація нерухомої спадщини та культурних ландшафтів Карпат", 16-17 жовтня, Львів-Урич. – С. 161-163. (тези)

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0116U004110 0121U114489

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бевз Микола Валентинович

2. Mykola V. Bevz

Кваліфікація: д. арх., професор, 18.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1513-7045

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Львівська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 02071010

Місцезнаходження: вул. Степана Бандери, Львів, 79013, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Коротун Ірина Вадимівна

2. Iryna V. Korotun

Кваліфікація: д. арх., доц., 18.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6501-0902

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Код за ЄДРПОУ: 02071240

Місцезнаходження: вул. Коцюбинського, Чернівці, 58012, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шевченко Людмила Станіславівна

2. Liudmyla Shevchenko

Кваліфікація: к. арх., доц., 18.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6840-8406

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка"

Код за ЄДРПОУ: 02071100

Місцезнаходження: проспект Віталія Грицаєнка, Полтава, Полтавський р-н., 36011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: 0554d9k40

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ясінський Максим Романович
2. Maksym Yasinskyy

Кваліфікація: к. арх., доц., 18.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8285-4522

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Львівська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 02071010

Місцезнаходження: вул. Степана Бандери, Львів, 79013, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лінда Світлана Миколаївна
2. Svitlana M. Linda

Кваліфікація: д. арх., професор, 18.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6963-6101

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Львівська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 02071010

Місцезнаходження: вул. Степана Бандери, Львів, 79013, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Черкес Богдан Степанович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Черкес Богдан Степанович
Відповідальний за підготовку облікових документів	Топилко Світлана Ігорівна
Реєстратор	Юрченко Тетяна Анатоліївна
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна

